

opusdei.org

Učení Josemarii Escrivy v afrických souvislostech

Článek významné keňské autorky Margaret Ogoly o významu učení sv. Josemarii pro Afriku.

08.02.2003

Láska je trvalá a mladá. Takový je i kontinent, který má 60 % obyvatel mladších dvaceti pěti let. Impuls mládí afrických národů jistě přenesou tento kontinent přes jeho současné žaly a sociální otřesy k uskutečnění

vskutku afrického snu, kdy lidé převezmou odpovědnost za svou vlast a přestanou očekávat pomoc tam, kde nepřichází.

Je mnoho věcí, které mne hluboce oslovují v učení sv. Josemarii Escrivy, ale jedna myšlenka má největší vliv v mém životě, v mém očekávání, v mých nadějích. Je to představa, že od každé pokřtěné osoby se očekává, že převezme plnou odpovědnost za dosažení plné křesťanské a sociální dospělosti. V pohledu zakladatele Opus Dei na svět nejsou žádní občané druhé kategorie. Všichni jsou voláni ke svatosti právě tam, kde jsou – svatost za pochodu s Božím přátelstvím po dálnicích i vedlejších cestách tohoto světa, všude tam, kde nalezneme jeho děti – jak pracují, trpí, žijí.

„Hrdinství, svatost, odvaha vyžadují stálou duchovní přípravu. Druhým můžeš dát jen to, co již máš. A abys

jim mohl dát Boha, sám ho potřebuješ znát, žít jeho Život, sloužit mu.“ (Výheň, č. 78). Tato alarmující výzva není pro několik zvlášť nadaných nebo vybraných lidí, ale překvapivě je určena všem. Opravdu mne udivuje, že někdo vzal věřící laiky tak vážně. Tento postoj osekává závislost v kolenou. Nezbyvá než vstát a nechat se spočítat.

Ve světovém měřítku Afričané nejsou občané druhé kategorie, odsouzení k závislosti na všech formách pomoci. Pomoc ano, asi jako když ji bratr poskytuje druhému, který se náhodou dostal do potíží – svou vinou či jinak – s přímým pohledem do očí, jak by se slušelo na bratra, který stojí na stejné, ale pevnější pozici. V tomto ohledu mám velké pochyby o formě pomoci, která se teď přiděluje po troškách Africe finančními institucemi a západními vládami, a to zvláště prostřednictvím státu. Je cosi zhoubného na tomto

typu pomoci, která nechává celý kontinent nejen bezvýhodně zadlužený, ale také v totální závislosti. Pomoc ano, ale – jako když jeden bratr dává druhému.

Často máme sklon zapomínat, snad díky přizpůsobivosti Afričanů, že před necelými sto lety byl tento kontinent na úrovni rané doby železné. Během této krátké doby jsme museli přijat myšlenkové a správní systémy, se kterými jiní mohli experimentovat stovky či dokonce tisíce let. Navíc jsme to museli zvládnout v jejich jazycích. Takže jsme současně získávali i ztráceli. Vzhledem k nutnosti učit se a být přístupní cizím jazykům jsme velmi získali vzhledem do myšlení jiných a poznáním jejich velkých myslitelů a bylo to pro nás velmi prospěšné. Ale často ti druzí necítili potřebu učit se jazyky naše a být tak v pozici vzhledu do našich duší, aby opravdu rozuměli proč se smějeme,

když se smějeme, a proč pláčeme, když pláčeme. To je ponižující, neboť každý jazyk je vytvářen generaci za generací lidskými tužbami a úsilím. Není divu, že některé velké snahy o pomoc ztroskotaly.

Každopádně Afričan se rád učí a tato touha se mocně odráží ve slovech sv. Josemarii: „Studuj. Studuj vážně. Máš-li být solí a světlem, potřebuješ znalosti a schopnosti. Nebo si představuješ, že jalový a líný život tě opravňuje k vnuknutí vědomostí?“ (Cesta, č. 340).

Josemaria Escrivá nabádá všechny své děti, aby usilovali o „víru teologů a zbožnost malých dětí.“ Zkrátka, nepodporuje jednoduché vzorečky k dosažení rychlé spásy, které někteří očekávají – formalistické nebo pobožnůstkářské náboženství, kde je příkazem dne účast bez odevzdání se nebo city bez přemýšlení. Spíše vyzývá k hluboké vnitřní proměně se sportovním přístupem k

duchovnímu životu – nikdy nezůstat ležet po pádu. „Další pád...a jaký to pád ! Zoufáš ? Ne. Pokoř se a skrze Marii, svoji Matku, uteč se do milosrdné lásky Ježíšovy. – Miserere, ‚smiluj se nade mnou‘ a vzhůru srdce ! – A začni znovu.“ (Cesta, č. 711). Také „Pustit se do vážných věcí se sportovním duchem dává velmi dobré výsledky. Snad ztratíme pár her ? Dobře, ale – pokud vytrvám – nakonec vyhraji.“ (Brázda, č. 169). A Afričané jsou ničím, pokud nejsou sportovci.

Rodina je základem bytí národů Afriky. Není to jen sociální záchranná síť téměř pro všechny, je to také zdroj hluboké identity – odhalení, kým člověk skutečně je. Ztráta rodinných hodnot poškozují každou skupinu lidí, ale je přímo katastrofou pro Afričany. Je to tato ztráta, která otevřela dveře pandemii AIDS, která v Africe získala prudkost a krutost jako nikde jinde. Josemaría

Escrivá vyčnívá kvůli své obraně rodiny, posvátnosti manželství a důstojnosti plodné lásky. „Směješ se, protože ti říkám, že máš ‘povolání k manželství’ ? Ano, máš. Je to opravdu povolání. Svěř se pod ochranu archanděla Rafaela, aby tě udržel čistým až do konce cesty tak, jako Tobiáše.“ (Cesta, č. 27). Také: „Ve veřejném životě jsou dvě věci skutečným základem: zákony týkající se manželství a zákony týkající se vzdělání. V těchto oblastech Boží synové musí stát pevně a bojovat tvrdě a férově v zájmu všeho lidstva.“ (Výheň, č. 104).

Konečně, africká žena nese těžká břemena jak obrazně, tak ve skutečnosti, avšak její spolehlivost je fenomenální. Uprostřed vířivého chaosu každodenního života udržuje rodinu pohromadě ničím větším než silou své lásky. A jí nový svatý říká: „Žena je silnější než muž a věrnější v hodině zkoušky: Marie Magdalena a

Marie Kleofášova a Salome. S hloučkem statečných žen jako byly tyto, těsně spjaty s naší Matkou Bolestnou, jaké dílo pro duše by se dalo vykonat ve světě !“ (Cesta, č. 982).

Učení Josemarii Escrivy rezonuje s trvalým mládím lásky, které Afrika, uprostřed svých krizí a problémů, odpovídá. „Tyto světové krize“, prohlašuje zcela klidně zakladatel Opus Dei, „jsou krizemi svatých.“ (Cesta, č. 301).

Osservatore Romano, 7. října 2002.

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/uceni-josemarii-escrivy-v-africkyh-souvislostech/> (08.04.2026)